

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **37-L** (2009-2010) – Nr. 1
ingediend op 2 juli 2010 (2009-2010)

Verslag

van het Rekenhof

over het onderzoek van de rekeningen 2006-2007
van de Vlaamse Milieuholding nv (VMH)

De heer J. Peumans
Voorzitter van het Vlaams Parlement
Leuvenseweg 27
1011 BRUSSEL

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	Brussel
--	--	N 09-3.297.538 B3	29 juni 2010

Controle van de rekeningen 2006-2007 van de Vlaamse Milieuholding nv

Mijnheer de voorzitter,

In het kader van artikel 13 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse investeringsmaatschappijen, deelt het Rekenhof zijn bevindingen mede met betrekking tot de rekeningen 2006-2007 van de Vlaamse Milieuholding nv.

Op last:

Rudi Moens
Raadsheer

Bijlage: 1 verslag

Het Rekenhof:

Ignace Desomer
Voorzitter

REKENHOF

Onderzoek van de rekeningen 2006-2007 van de Vlaamse Milieuholding nv (VMH)

*Verslag van het Rekenhof
aan het Vlaams Parlement*

Goedgekeurd in de
Nederlandse kamer van het Rekenhof
op 29 juni 2010

Inhoud

1	Inleiding	7
2	Mijlpalen 2006-2007	7
3	Jaarrekeningen	7
3.1	Vergelijkende cijfers jaarrekeningen 2006-2007	7
3.2	Bespreking van de jaarrekeningen	9
3.2.1	Financiële vaste activa	9
3.2.2	Vorderingen	10
3.2.3	Geldmiddelen	10
3.2.4	Eigen vermogen	10
3.2.5	Schulden op ten hoogste 1 jaar	11
3.2.6	Resultatenrekening	11
4	Herstructurering	12
4.1	Reglementair kader	12
4.2	Contractueel kader	12
5	Algemeen besluit	13
	Bijlage 1: Brief van het Rekenhof aan de VMH	14
	Bijlage 2: Antwoord van de VMH	15
	Bijlage 3: Brief van het Rekenhof aan de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur	16
	Bijlage 4: Antwoord van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur	17

1 Inleiding

Het Rekenhof heeft de rekeningen 2006-2007 van de Vlaamse Milieuholding nv (VMH) gecontroleerd. De onderzoekscyclus vindt zijn juridische grondslag in artikel 13 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse investeringsmaatschappijen. De modaliteiten voor het rekeningenonderzoek van de investeringsmaatschappijen zijn vastgelegd in een protocol van 21 december 1994, gesloten tussen het Vlaams Gewest en het Rekenhof. Het vorige rapport van het Rekenhof over de VMH betrof de rekeningen 2002-2005⁽¹⁾.

In het kader van de tegensprekelijke procedure heeft het Rekenhof zijn bevindingen op 1 december 2009 aan de Vlaamse Milieuholding voorgelegd. Op 23 februari 2010 verklaarde de vennootschap zich akkoord met het verslag. Op 23 maart 2010 heeft het Rekenhof dit verslag gericht aan de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, die op 1 juni 2010 antwoordde geen opmerkingen te hebben. Alle briefwisseling is als bijlage bij dit verslag opgenomen.

2 Mijlpalen 2006-2007

De gedeeltelijke verkoop van de participatie in Indaver heeft de VMH meer dan de nodige middelen opgeleverd om de andere aandeelhouders in Aquafin uit te kopen. Daarom besliste zij bij de afsluiting van het boekjaar 2007 50 miljoen EUR dividenden uit te keren.

Op het einde van het boekjaar 2007, na aftrek van de nog uit te betalen dividenden, bestond de VMH voornamelijk uit de participaties in Aquafin en Indaver, aangevuld met een beperkte hoeveelheid cash. Zij financierde nagenoeg alles volledig met het eigen vermogen.

3 Jaarrekeningen

3.1 Vergelijkende cijfers jaarrekeningen 2006-2007

De onderstaande tabel vergelijkt de balansen en resultatenrekeningen 2005, 2006 en 2007.

¹ Vlaams Parlement, Stuk 37-J (2007-2008) – Nr. 1

Balans	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007
Materiële vaste activa	113	63	50
Financiële vaste activa	107.542.935	205.737.269	217.036.375
Vorderingen op ten hoogste 1 jaar	81.902	2.794.904	498.735
Geldbeleggingen	14.919.266	1.056.902	63.504.991
Liquide middelen	2.742.676	167.441	1.663.304
Overlopende rekeningen	3.875	4.927	29.434
Totaal activa	125.290.768	209.761.506	282.732.890
Kapitaal	114.131.065	115.931.065	115.931.065
Reserves	4.319.561	4.397.968	12.227.351
Overgedragen resultaat	0	0	98.758.275
Schulden op ten hoogste 1 jaar	6.840.013	88.984.230	55.816.179
Overlopende rekeningen	129	448.244	20
Totaal passiva	125.290.768	209.761.506	282.732.890

Resultatenrekening	2005	2006	2007
Bedrijfsopbrengsten	83.685	45.579	1.120.451
Bedrijfskosten	-700.368	-940.748	-2.912.190
Financiële opbrengsten	6.014.906	5.890.529	11.871.560
Financiële kosten	-661	-1.356.397	-667.753
Uitzonderlijke opbrengsten	1.093.091	1.096.211	152.841.748
Uitzonderlijke kosten	0	-3.200.000	-5.666.159
Belastingen	-17.695	32.951	0
Resultaat van het boekjaar	6.472.959	1.568.124	156.587.658
Resultaatverwerking		2006	2007
Toevoeging reserves		78.406	7.829.383
Over te dragen winst		0	98.758.275
Vergoeding van het kapitaal		1.489.718	50.000.000

Op 31 december 2007 bedroeg het balanstotaal van de VMH 282,7 miljoen EUR, tegenover 125,3 miljoen EUR op 31 december 2005. Die stijging met 157,4 miljoen EUR was aan de actiefzijde voornamelijk het gevolg van de stijging van de financiële vaste activa (109,5 miljoen EUR) en de geldbeleggingen (48,5 miljoen EUR), en aan de passiefzijde van de stijging van het eigen vermogen (108,5 miljoen EUR) en de schulden (49 miljoen EUR).

Op 31 december 2007 waren de activa hoofdzakelijk samengesteld uit 217 miljoen EUR financiële vaste activa, waaronder 198,8 miljoen EUR in Aquafin en 15,8 miljoen EUR in Indaver, en 65,2 miljoen EUR geldbeleggingen/liquide middelen.

Op 31 december 2007 bestonden de passiva hoofdzakelijk uit een eigen vermogen van 226,9 miljoen EUR en 50 miljoen EUR aan het Vlaams Gewest uit te betalen dividenden.

In totaal boekte de VMH tijdens de boekjaren 2006 en 2007 een winst van 158,2 miljoen EUR en besliste zij 51,5 miljoen EUR dividenden uit te keren.

3.2 Bespreking van de jaarrekeningen

De onderstaande paragrafen bespreken de belangrijkste rubrieken van de jaarrekeningen.

3.2.1 Financiële vaste activa

De onderstaande tabel toont aan dat de financiële vaste activa sterk wijzigden van jaar tot jaar.

	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007
Aquafin	50.753.224	148.753.224	198.756.977
Indaver	53.634.268	53.634.268	15.783.556
CEEEIF	587.777	587.777	1
SEV	2.505.666	900.000	900.000
SEV Asset Mgt/SOV	62.000	1.862.000	1.595.841
Seghers BT	p.m.	p.m.	p.m.
Solel	p.m.	p.m.	p.m.
Financiële vaste activa	107.542.935	205.737.269	217.036.375

Bespreking van de belangrijkste dossiers:

- Aquafin (verantwoordelijk voor de bouw, exploitatie en financiering van de bovengemeentelijke waterzuiveringsinfrastructuur in Vlaanderen): in juni 2006 kocht de VMH de andere aandeelhouders uit, in november 2007 stortte zij het kapitaal gedeeltelijk verder vol.
- Indaver (industriële holding, actief in de sector van industrieel en huishoudelijk afval): samen met andere aandeelhouders verkocht de VMH een meerderheidsbelang in Indaver.
- CEEEIF - Central and Eastern European Environmental Investment Fund (investeringsfonds dat risicokapitaal verstrekke aan bedrijven in de milieu- en energiesector in Centraal Europa): dit fonds ging in vereffening; in 2007 ontvingen de aandeelhouders een kapitaaluitkering.
- Sustainable Energy Ventures (SEV, investeringsfonds voor projecten met betrekking tot duurzame energie): in 2006 vond tweemaal een kapitaalvermindering door terugbetaling in geld plaats.
- SEV Asset Management/Site Ontwikkeling Vlaanderen (SOV): SEV Asset Management was statutair zaakvoerder van SEV; in 2006 werd deze vennootschap omgevormd tot een projectvennootschap

voor de ontwikkeling van *brownfields*, met een nieuwe naam, een nieuw doel en een kapitaalverhoging van 7,2 miljoen EUR.

De boekhouding vermeldde nog enkele dossiers van bedrijven in faling pro memorie, tot de formele sluiting van het faillissement.

3.2.2 Vorderingen

De vorderingen wijzigden sterk van jaar tot jaar, zoals de onderstaande tabel aantoont.

	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007
Handelsvorderingen	61.426	43.891	498.735
Overige vorderingen	20.476	2.751.013	0
Vorderingen	81.902	2.794.904	498.735

Op 31 december 2006 bevatten de vorderingen 2.744.000 EUR vooruit-betaalde dividenden aan de uitgekochte, voormalige Aquafin-aandeelhouders.

3.2.3 Geldmiddelen

Ook de geldmiddelen wijzigden sterk van jaar tot jaar, zoals blijkt uit de onderstaande tabel.

	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007
Beleggingen	14.919.266	1.056.902	63.504.991
Liquide middelen	2.742.676	167.441	1.663.304
Geldmiddelen	17.661.942	1.224.343	65.168.295

Het onregelmatige patroon is een gevolg van de investering in Aquafin in 2006 en de gedeeltelijke desinvestering van Indaver in 2007.

3.2.4 Eigen vermogen

De onderstaande tabel toont de evolutie van het eigen vermogen.

	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007
Kapitaal	114.131.065	115.931.065	115.931.065
Wettelijke reserve	4.319.561	4.397.968	12.227.351
Overgedragen winst	0	0	98.758.275
Eigen vermogen	118.450.626	120.329.033	226.916.691

Op 15 september 2006 steeg het kapitaal met 7,2 miljoen EUR, waarvan één vierde (1,8 miljoen EUR) ook daadwerkelijk werd volgestort.

Daarbuiten evolueerde het eigen vermogen in functie van de toename van de wettelijke reserve die de boekhoudwetgeving oplegde, in 2007 aangevuld met een overgedragen winst van 98,8 miljoen EUR.

3.2.5 Schulden op ten hoogste 1 jaar

De onderstaande tabel brengt de schulden van de VMH in beeld.

	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007
Leningen	0	86.700.000	0
Leveranciers	611.000	727.299	135.019
Belastingen	24.050	8.063	207.749
Bezoldigingen en sociale lasten	55.652	59.149	73.410
Dividenden	6.149.311	1.489.718	50.000.000
Te storten kapitaal	0	0	5.400.000
Schulden < 1 jaar	6.840.013	88.984.230	55.816.179

De leningen dienden om de tijdspanne te overbruggen tussen de aankoop van de Aquafinaandelen en de opbrengst van de gedeeltelijke verkoop van de Indaverparticipatie.

Op 31 december 2007 waren de schulden tegenover derden uiterst beperkt. De VMH was de dividenden immers verschuldigd aan het Vlaams Gewest. Het te storten kapitaal van 5,4 miljoen EUR diende voor de volstorting van de kapitaalverhoging met 7,2 miljoen EUR bij SOV.

3.2.6 Resultatenrekening

De onderstaande inhoudelijke uitsplitsing geeft een overzicht van het resultaat.

	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007
Dividenden	5.594.116	5.581.143	8.572.826
Ontvangen intresten	420.047	309.386	3.298.734
Terugneming waardeverminderingen	1.085.591	1.094.334	321.424
Meerwaarde Indaver	0	1.877	152.520.324
Bedrijfskosten	-700.368	-940.748	-2.912.190
Betaalde intresten	-309	-1.355.934	-667.258
Uitzonderlijke kosten	0	-3.200.000	-5.666.159
Alle andere opbrengsten en kosten	73.882	78.084	1.099.957
Resultaat	6.472.959	1.568.124	156.587.658

Het Rekenhof heeft bij deze cijfers de volgende commentaar:

- De meerwaarde op de verkoop van Indaveraandelen en de ontvangen dividenden vormden de basis van de winst in 2006 en 2007.
- Door de opname van de leningen voor de financiering van de Aquafinaandelen, heeft de VMH in 2006 meer intresten betaald dan ontvangen. Na de verkoop van de Indaveraandelen ontving de VMH in 2007 meer intresten dan het betaalde.
- De bedrijfskosten kenden in 2007 een sterke stijging door hogere erelonen naar aanleiding van de verkoop van de Indaveraandelen.
- De uitzonderlijke kosten betroffen in 2006 een *termination fee* van 3,2 miljoen EUR die de VMH diende te betalen bij de aankoop van de Aquafinaandelen. In 2007 sloegen zij op een waardevermindering op Site Ontwikkeling Vlaanderen.

4 Herstructurering

4.1 Reglementair kader

Op 24 juli 2001 besliste de Vlaamse Regering de VMH te herstructureren. Zij verduidelijkte bij deze beslissing op 19 juli 2002: zij zou de VMH inbrengen bij de PMV (Participatiemaatschappij Vlaanderen) na de valorisatie van de participaties. Eerst diende zij een voorontwerp van decreet tot herstructurering van de VMH op te stellen. Na de goedkeuring van dat decreet kon het Vlaams Gewest de VMH-aandelen in de PMV inbrengen.

Op 7 januari 2004 heeft het Vlaams Parlement het decreet tot herstructurering van de VMH geodgeneurd, waarna de Vlaamse Regering het decreet op 16 januari 2004 heeft bekrachtigd en afgekondigd. Het decreet bood de Vlaamse Regering ruime keuzemogelijkheden voor de toekomst van de VMH.

Tot op heden verschenen nog geen uitvoeringsbesluiten bij dit decreet, zodat de VMH nog altijd een onafhankelijke vennootschap is, met het Vlaams Gewest als rechtstreekse aandeelhouder.

4.2 Contractueel kader

De beheersovereenkomst van 29 oktober 2002 tussen het Vlaams Gewest en de VMH gaf de holding opdracht de regeringsbeslissing van 24 juli 2001 uit te voeren. De beheersovereenkomst werd aangevuld met addenda op 15 december 2003, 10 mei 2004 en 8 september 2006. Het laatste addendum gaf de VMH de opdracht de Balmatt-site te Mol te saneren, waarvoor ze een kapitaalverhoging van 7,2 miljoen EUR kreeg.

5 Algemeen besluit

Op het einde van 2007 had de VMH nog belangrijke participaties in Aquafin en Indaver. De vennootschap was nagenoeg schuldenvrij: de schulden die de balans rapporteerde, hadden voornamelijk betrekking op uit te keren dividenden.

In afwachting van uitvoeringsbesluiten bij het decreet tot herstructurering van de VMH, blijft de vennootschap onafhankelijk voortbestaan, met het Vlaams Gewest als rechtstreekse aandeelhouder.

Bijlage 1: Brief van het Rekenhof aan de VMH

De heer R. Roksnoer
Voorzitter van de raad van bestuur
van de Vlaamse Milieuholding
Oude Graanmarkt 63
1000 BRUSSEL

ons kenmerk
N 09-3.297.538 B1

Brussel, 1 december 2009

Controle van de rekeningen 2006-2007 van de Vlaamse Milieuholding nv

Mijnheer de voorzitter,

Conform artikel 4 van het protocol van 21 december 1994, gesloten tussen het Vlaams Gewest en het Rekenhof, zendt het Rekenhof u een voorontwerp van verslag.

Uw bedenkingen en replieken zullen worden toegevoegd aan dit verslag waarna het aan de Vlaamse Regering zal worden verstuurd.

Na antwoord van de Vlaamse Regering zal het geheel worden verzonden naar het Vlaams Parlement.

Voor meer details en toelichtingen in verband met de controlebevindingen kunt u steeds terecht bij de heer Wouter Van Gerwen (tel. 02 551 84 75 of vangerwenw@ccrek.be).

Op last:

Het Rekenhof:

Jozef Van Ingelgem
Hoofdgriffier

Franki Vanstapel
Eerste voorzitter

Bijlage: 1 voorontwerp van verslag

Bijlage 2: Antwoord van de VMH

VMH
Vlaamse Milieuholding nv
Oude Graanmarkt 63
B-1000 Brussel
T +32 (0)2 229 52 58
F +32 (0)2 229 52 59
E-mail info@vmh.be
FG/lp/10/001

REKENHOF
t.a.v. de heer Franki Vanstapel, eerste voorzitter
en de heer Jozef van Ingelgem, hoofdgriffier
Regentschapsstraat 2
1000 Brussel

Brussel, 23 februari 2010

Uw brief: N 09-3.297.538 B1, voorontwerp van verslag "Controle van de rekeningen 2006-2007 van de Vlaamse Milieuholding nv"

Geachte heren,

In aansluiting met onze brief van 4 december 2009 kan ik u melden dat de raad van bestuur van de Vlaamse Milieuholding geen bemerkingen heeft op het voorontwerp van verslag "Controle van de rekeningen 2006-2007 van de Vlaamse Milieuholding nv".

Met de meeste hoogachting,

i.o. Frank Gérard
Senior investment manager

Robert Roksnoer
Voorzitter van de raad van bestuur

Bijlage 3: Brief van het Rekenhof aan de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur

Mevrouw J. Schauvliege
Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur
Koolstraat 35
1000 BRUSSEL

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	Brussel
--	--	N 09-3.297.538 B2	23 maart 2010

Controle van de rekeningen 2006-2007 van de Vlaamse Milieuholding nv

Mevrouw de minister,

Conform artikel 4 van het protocol van 21 december 1994, gesloten tussen het Vlaams Gewest en het Rekenhof, zendt het Rekenhof u het resultaat van zijn controle, aangevuld met het antwoord van de Vlaamse Milieuholding nv.

Uw antwoord zal worden verwerkt in het verslag aan het Vlaams Parlement. De integrale tekst van uw antwoord zal aan dit verslag worden toegevoegd.

Op last:

Het Rekenhof:

Jozef Van Ingelgem
Hoofdgriffier

Ignace Desomer
Voorzitter

Bijlage: 1 ontwerpverslag

Bijlage 4: Antwoord van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur

Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur
Koolstraat 35, 1000 Brussel
Tel. 02 552 63 00 - Fax 02 552 63 01
kabinet.schauvliege@vlaanderen.be

De heer Ignace Desomer
Voorzitter van het Rekenhof
Regentschapsstraat 2
1000 BRUSSEL

Brussel, 1 juni 2010

Betreft: Controle van de rekeningen 2006-2007 van de Vlaamse Milieuholding nv

Geachte heer,

Hierbij kan ik u melden dat ik geen bemerkingen heb op het ontwerp-verslag "Onderzoek van de rekeningen 2006-2007 van de Vlaamse Milieuholding nv (VMH)".

Hoogachtend,

Joke Schauvliege
Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur